

Sahibi ve Umumi Nefriyat Müdürü
hakki tarık us
Başlıcağı yer:
VAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi VAKIT Vardı

4
AGUSTOS 1942
S A L I
Numara: 1049 Sene: 3
Tel: 23872 Posta kutusu: 214

Bu Akşam

Bir nutku dinlerken
Hafızladıklarımız

Yazar: SADRI ERTEM

HUDUTLARI dışında pansiyoner devletlerden Polonya'nın baş vekilli general Sikorski Londra rad. yosunda Sovyet - Polonya ittifakının birinci yıldönümü münasebetiyle konuşmuş, Sikorski'nin söyledikleri istik. hale ait ümitlerdir ve vatandan uzak muhitlerde konuşan devlet adamının hüznünü taşımaktadır. Fakat ne bu hüznün ne de istikbal için yapılan tahminlerin yeni bir cephesi yoktur. Sikorski'nin hüznü bilcesinde Polonya tarihini romantizmi ve harp sonrası dünyasının hatalı görüşlerini aktır. leri birer levha halinde canlanmaktadır.

General Sikorski'yi şahsan itham etmek taraftarı değiliz. Onun 1936 da negredilen bir kitabında yeni harp ve şartları hakkında ileri sürülen fikirlerde bugün tahakkuk eden bazı hakikatlerin profili resmedilmiştir. Fakat harp sonrası Polonyası daldı. gr tarihi romantik siyaset, uykusu ve harp sonrası Avrupa devlet adam. larının hatası yüzünden harbin nih. rakma ilk düşen memleket oldu. Po. lonya harp sonrasında daha realist bir siyaset takip edebilsaydı, sesini Avrupa'ya duyurmuş, hattâ komşu. larına işittirmişse muvaffak olsaydı tahmin olunur ki bu harp belki de meydana çıkmazdı.

Avrupa'nın büyük devletlerinin ba. şında bulunanlar büyük hacimli da. valarının arkasında küçük devletleri birer ileri karakol, birer jera vasıta, sı haline koydular ve kendileri için çıktıkları büyük pillanları realiteye temas ettirmediler. Büyük devletle. rin başında bulunan profesyonel po. litikacıların yirmi yıllık hülyaları bir gün kanlı bir Avrupa levhasıle nihayete erdi. Polonya bu Avrupa içinde üstelik bir de romantik politi. ka davası: tahakkuk ettirmek ar. zusuna kapıldı.

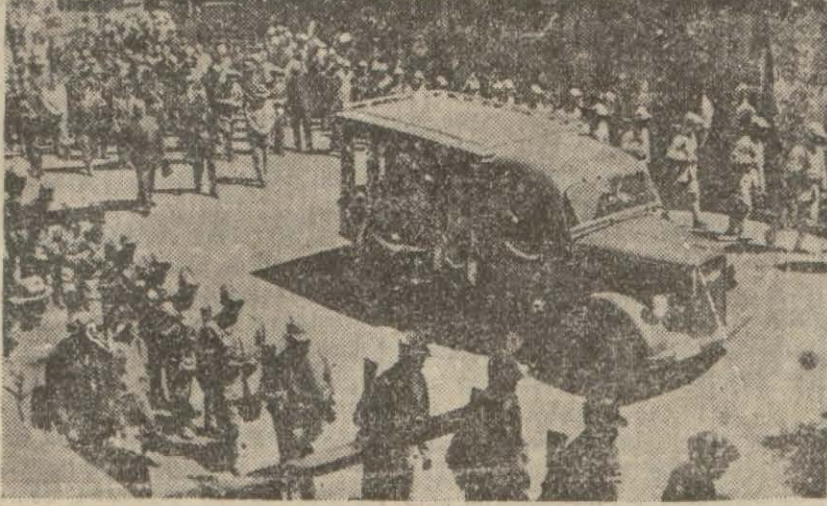
Polonya büyük harbin ildas etti. ği bir devlettir. Fakat onun ne hac. mi, ne de başarabileceği işler hak. kında devlet idaresini ellerine alan. larda reel görüş mevcuttur. Polonya büyük devletler ortasında sıkıyus. bir küçük devlettir. Fakat bir türlü Polonya'nın küçük devlet olduğunu idarecilerine anlatmak mümkün ol. myordu. Sovyetlere karşı kazandı. ranlardan sonra Polonya kendini dev bir devlet halinde görmeye baş. ladı. Polonya'nın psikolojisini ge. neral Veygandın Ankara'da bir muhavere esnasında söylediği söz. ütmeye ne güzel çerçevelemektedir:

"Orada en küçük binbaşı ken. dini beslikle Napolyon farzeder..." Polonyada lüzumundan fazla ha. cim peyda eden bu irade onun harici siyasetine de mesnet oldu. "Trafında. ki büyük devletlere karşı küçük dev. letlerle bir anlaşma yaparak Baltık. tan Karadenize kadar kuvvetli bir sulh cephesi kurabiliriz. Bu suretle hem Rusya'ya hem Almanyaya karşı bu küçük devletlerden mürekkep grupla bir sulh unsuru oluruz."

Halbuki Polonya küçük devletleri bir namevut farzetmekte ısrar etti. Hattâ o kadar ki Avrupa milletler cemiyeti fikrine karşı isyan orada başladı. Avrupa'da "dörtler", hâkim. yetti fikrini benimsedi Polonya olmak şartile tasvip etti.

Nihayet küçük komşularının cese. di üzerinde kaçar transpolarını aldı. Bütün bunlar Polonya'nın romantik görüşünün birer ifadesiydi. Nihayet harp 1939 da Polonya'ya kanına gir. mek suretile başladı.

Polonya bugün yabancı memleket.

ESKİ MOSKOVA ELÇİMİZ HAYDAR AKTAY GÖMÜLDÜ

Riyaset-i Umumiye Umumi Kâtibi merhu. mun ailesini ziyaret ederek
Reis-i Umumiye'nin taziyesini bildirdi

Sabık Moskova büyük elçisi Hay. dar Aktayın cenazesi Büyükdâğ'da hususî bir vaparla Sirkacı iskelesine getirilmiştir. Cenaze buradan saat 11.30 da merasimle kaldırılmıştır. Önde bir süvari müfrezesi, bir pi. yade kıtası, polis ve inzibat müf. rezesi ve askeri bir bando olduğu halde cenaze alayı Sirkacı, Ankara caddesi, belediye ve Çarşıkapı tra. nıvay cad. delerini takiben Beyazıt'a getirilmiş ve namazı Bayazıt camisinde kün. diktan sonra Etilerkapı dışındaki şehitliğe defnedilmiştir. Cenazede cümhurreisî namına cümhuriyaseti umumi kâtibi Kamil

Gedelec, vali muavini, vilâyet, par. ti ve belediye erkânı, askeri erkân, yabancı devletler mümessilleri, ak. rabası ve dostları hazır bulunmuş. lardır.

Cenazeye, başta cümhurreisimizle ait olan fevkalâde mutena bir çe. lenkte birlikte İstanbul belediyesi ve dostları tarafından pek çok çe. lenk gönderilmiştir.

Cumhuriyaseti umumi kâtibi Ke. mal Gedelec, bugün Büyükdâğ'da gi. derek merhum Haydar Aktayın aile. lesini ziyaret etmiş ve Cümhurreisî namına taziye de bulunmuştur.

ingilizler Hindistandan çıkmalı mı?

Gandi eyaletlerden dönen
heyetlerle görüşerek

Bu hususta Hintli. lerin düşüncelerini
sordu

Hind komünistleri faşist
tecavüzüne karşı
koyacaklarını söylüyorlar

Bombay, 4 (A.A.) — Gandi dün Hind kongresi idari komitesinin in. gilizlerin Hindistandan çekilmeleri ni talep eden karar suretini hâkim nasil karşıladığını anlamak üzere Hindistan eyaletlerinde dolayış dö. nen muhtelif ajanları kabul ederek bunlarla görüşmüştür. Patel, Gecerat eyaletinde Gandi tarafından ileri sürülecek her emre itaat edileceğini söylemiştir. Pandit Nehru da, birleşmiş eyaletler hak. kında aynı demecde bulunmuştur.

Bombay 4 (A.A.) — Evvelce hak. kında hükümetin aldığı faaliyet tah. dit tedbirleri son zamanlarda kaldı. rılmış olan Hind komünist partisinin genel sekreteri Josi, pazartesi günü yaptığı bir demecde demiştir ki: Hind komünistleri, faşist tecavü. züne mukavemete azmetmiş bulun. yorlar. Milli bir Hükümet kurulma. sı ve Hindistanın birleşmiş milletle. re katılması için kongre ile müsli. manlar birliği arasında derhal bir ittihadı varılmasını talep ediyoruz.

lerde misafirdir. Yabancı memleket. lerde nazari surette imzaladığı mu. ahedelerin tahakkukunu beklemek e. tedir.

Harp sonrası Avrupasında bu novi hatalar bir hayli işlendi. Fakat harp sonrası hataların işliyon büyük devletlerin bunları, hatalarının ceza. sını büyük ızdıraplarla, büyük amell. yatlarla görmeye müsaittir. Fakat Polonya küçük ve hatası onu sür. atle perişan etti. Biz her milletin kendi mukadderatına sahip olmasını isteriz. Fakat yakın tarihin hataları. ni unutmamak da begeri bir vazife. dir. Sikorski'nin nutkunu dinlerken bunları hatırladık.

ikinci cephe

Amerika Hariciye
Nazırı diyor ki:

Sözü Harbiye ve
Bahriye Nazırla. rına bırakmayı
tercih ediyorum

Sanfiransiskoda çıkan bir
Gazete de diyor ki:

Bu iş Londra mitinglerine
gitmiye benzemez

Washington, 4 (A.A.) — İkinci cep. he hakkında sorulan başka bir suale Har. gu cevapla mukabele etmiştir: "Şimdilik bu hususta sözü harbiye ve bahriye makamlarına bırakmayı tercih ediyorum."

Sanfiransisko, 4 (A.A.) — Sanfi. ransisko Kronik gazetesini, ikinci cephe hakkındaki bir yazısında diyor ki:

Bu son hafta içinde, ikinci cephe meselesi ile alakalı olarak hava da. ğışmış benziyor. Londra gazeteleri, bir ikinci cephenin muvaffakiyeti için lüzumlu şartları İngiliz halkına bildirmeye başlamışlardır. Birkaç gün evvel albay. Ffiederik Palmer, ikinci cephenin Ruslara büyük yar. dımı dokunamayacağını ve Hitlerin Baküya doğru ileri hareketine de. vam edeceğini söylemiştir. Buna rağ. men, ikinci cephe açılmazsa, bu bü. yük hayal inkisarı doğuracak ve Rus lara karşı aldığımız taahhütler tu. tulanmış olacaktır. Fakat şurası da bir hakikattir ki bir ikinci cephe. nin açılması yalnız Londra Sirkası ve. yahut Madison Sirkası mitinglere gitmekle halledilemez.

Mısırdaki Keşif kolları faaliyeti oldu

Roma, 4 (A.A.) — İtalyan ordula. ri umumi karargâhının 793 numaralı tebliği: Mısır cephesinde keşif kolları fa. aliyeti olmuştur.

Yapılan birkaç çarpışma esnasın. da Alman avcıları üç Spitfayr ve üç Harikan düşürmüştür.

Sovyet hususi tebliği

Kiletskaya
bölgesinde
İtalyan kitalarının
birkaç taarruzu
püskürtüldü

İtalyanlar
2000 ölü
verdiler

Romen süvarileriyle Don
kazakları arasında çok
şiddetli çarpışmalar oluyor

Moskova, 4 (A.A.) — Sovyet ögle. tebliği:

3 ağustos gecesi kuvvetlerimiz Kır. leskaya, Simiinskaya, Salak ve Ku. gevskaya çevrelerinde düşmanla çarp. ışımlar yapmışlardır. Cephenin baş. ka kesimlerinde bir değişiklik olma. mıştır.

Moskova, 4 (A.A.) — Ögle üzeri. negredilen hususi tebliği ek:

Kiletskaya bölgesinde meşkün bir mahal civarında tankların himayesin. de İtalyanlar tarafından yapılan bir. kaç taarruz geri püskürtülmüştür. İtalyanların kaybı iki bin ölüdür.

Kuşevskaya bölgesinde kanlı mu. harebeler cereyan etmektedir. Düş. man boğ yere birkaç defa nehrî geç. meğe teğebbüs etmiştir.

Salak bölgesinde Sovyet kitaları düşmanın şiddetli taarruzlarını püs. kürtükten sonra yeni mevzilere çe. kilmek zorunda kalmışlardır.

Moskova, 4 (A.A.) — Sovyet teb. lîğine ek:

Kuşevskaya bölgesinde bilhassa şiddetli muharebeler olmuştur. Salak yakınlarda düşman tanklarına ve piyadesine karşı şiddetli müdafa. muharebeleri verilmiştir.

Tismilianskaya da inatçı mu. harebeler olmuş, burada Sovyet top. çusu ve tankları, karşı hücumlarda, 8 Alman tankını tahrir etmiş ve yal. nız bir kesimde 250 Alman er ve su. bayı öldürmüştür.

Kiletskaya bölgesinde Sovyet kar. gı hücumları yapılmıştır. Bu kesim. de, Sovyet uçakları, 18 düşman uçağı düşürmüştür.

Birinsk ve Karell cephesinde ma. halli çarpışmalar olmuştur.

Moskova, 4 (A.A.) — Cepheden İsvestia gazetesine gönderilen bir habere göre bugün Don bölgesinde pek mühim bir köprübaşı civarında vaziyet gerginleşmiştir. Almanlar birkaç istikametden taarruz etmek. te ve tayyarelerin himayesinde bü. yük piyade ve tank kuvvetleri kul. lanmaktadır. Romen süvari kıta. ları, doğrudan doğruya şiddetle müdafa. eden Don ve Kuban kazak. larını ezmek gayretile Kuşevskaya'ya getirilmiştir.

Dün bir çok taarruzlar geri püs. kürtülmüş ve bu arada bazı kasaba. lar birkaç kere elden ele geçmiştir. Muharebe buğday tarlalarının üzeri. ne yayılıp çekilmektedir. Bu tarla. ların bazılarında ekinler bilgilmiştir. Umumiyet itibarile Almanlar dün mühim terakkiler kaydetmişler. dir.

Salak bölgesinde muharebe şiddet. lenmiştir. Vaziyet nezaketini muha. faza etmektedir. (Bu cepheye dair diğer telgrafılar 2 nci sayfa da)

Alman tebliği

Voroşilovsk
zaptedildi

Seri ordu teşehhülleri
Kuban nehrine ulaşılar

Berlin, 4 (A.A.) — Alman or. duları başkumandanlığının tebliği: Azak denizinin şarkında Alman tümenleri kesmen inatla mücadele eden Bolşevik artçıların mu. ka. vemetini kırmışlardır. Seri ordu teşhülleri ve kitaları cüretkâran. e bir ileri hareket neticesinde birkaç noktada Kuban nehrine ulaşmış. lardır.

Bir endüstri şehri olan Voroşi. kolovsk Evden eve yapılan şiddetli bir mücadelede sonra zaptedil. miştir.

Hava teşhülleri kaçmakta olan düşman kollarına tamamıyla tah. rıpkâr neticelerle taarruz etmişler ve düşmanın hava meydanlarını nakliye kollarını ve şimendifer tes. sislerini Kafkasyanın şimal şebe. kelerine kadar gece ve gündüz bom. bolamışlardır.

Sal ve Don nehirleri arasında Al. man ve Romen kitaları şarka doğ. ru ileri hareketlerine devam et. mişlerdir.

Volga üzerindeki gemilere karşı yapılan bir gece taarruzu esnasın. da tayyarelerimiz bir Sovyet pet. rol gemisini batırmışlardır.

Büyük Don kavşide bolşevikler hiçbir netice vermeyen mukabil ta. arruzlarına devam etmişlerdir.

Rjev kesiminde düşmanın tek. rarladığı şaşırtma taarruzları şid. detli muharebeler neticesinde geri püskürtülmüştür.

Norveç kralının doğum yılı münasebetile

Oslo'da halk
tezahürat
yaptı

Bir çok kimseler
tevkif edildi

Kiral Hakon Londrada
Norveç müfrezelerini teftiş
etti

Stokholm, 4 (A.A.) — Oslo'da Ha. konun doğum yıldönümü münasebe. tile halkın göğüsüne çiçek takması menedilmiştir. Fakat şehirde tezahür. ler yapılmış ve birçok kişi tevkif olunmuştur. Bütün gün takviye edil. miş polis ve Kisingin hücum kıta. rı, sokaklarda devriye gezmiştir. Çi. çek mağazaları kapalı kalmıştır. İs. veg ajansı muhabirinin verdiği ha. berlere göre, Osolonun merkez kısmın. da sokaklarda toplanlar olmuş, polis bu toplanlara müdahale et. miş ve bazı kimseleri tevkif etmiştir.

Londra, 4 (A.A.) — Norveç kralı yedinci Hakon dün Londrada yetmi. şinci yıldönümünü kutlamıştır. Bu, Norveç milletinin kralıa gösterdiği tesanüdün parlak tezahürüne güzel bir fırsat vermiştir. Kiral, Haydpar. kta Norveç halkını ve Norveç ordu. suna mensup müfrezelerin geçit res. minde hazır bulunmuş ve kitaları teftiş etmiştir. Geçit resminden son. ra yapılan toplanlarda kiral gerefine bir nutuk irat eden Norveç bayvekdil Nigaartsvoid ezclümle, Norveçteki vatanperverlerin hükümdarlarına tam bir itimat beslediklerini belirt. miştir.

Taymisin Stokholm
muhabirine göre

Almanlar
Don savaşlarına
45 tümenlik
kuvvet
sürmüşler

Rusların Kafkas dağlarına
yaptıkları stratejik çekilme
yüzünden

Timoçenko
orduları sağlam
duruyor

Londra, 4 (A.A.) — Rus cephesi. deki askeri durum hemen hemen ge. çen günlere nisbetile hissedilir dere. cene ayni geldi muhafaza etmekte. dir. Rus orduları mütemadiyen da. yanmakta ve düşmana ağır kayıplar verdirterek Don dirseğinde hergün gittikçe artan bir mukavemet gös. termektedir. Almanların bazı terak. kiler elde ettikleri tek çevre Rostof cennubudur. Görünüşe göre, burada Almanlara gösterilen şiddetli mu. ka. vemet yalnız Rus artçıları tarafın. dan yapılmakta ve Rus esas kuvvet. leri de daha cephete bulunmaktadı. r. Hülasa olarak, alman haberler umu. miyetle ve geçen günlere nisbetile biraz daha cesaret vericidir.

Taymisin Stokholm muhabiri, Al. manların Don nehrî dirseğinde şid. detli çarpışmalarını yapmaktaki ol. duğu Simliyanaskaya çevresinde te. rakikler kaydetmediklerini yazmak. tadır. Burada durdurulan Alman kuvvetleri ilerlemeye muvaffak ola. mamışlardır. General fon Bokun Kafkasyada elde ettiği nisbeten ko. lay terakkiler, Alman propagandası. nın Almanlar lehinde toprak kazandı. lüğünü bildirmesine rağmen, Ber. lindeki askeri muhabitleri endişeye düşürür gibi görünmektedir. Sükûtle. geçtirilen esası olay, Alman pillä. nına göre, daha haziran ayında tah. rip edilmiş olması gereken Timoçen. ko ordularının sağlam durmakta ol. duklarıdır. İsveç basının ihtiyatlı muhabirleri mücadelenin bu hayati manzarasını görmeye başlamışlar ve Don dirseğinde geçirilen faydasız za. manla Rusların Kafkas dağlarına doğru yaptıkları stratejik geri çekil. me yüzünden Alman harp makinesi. nin karşılaştığı tehlikenin büyüklü. ğünü öne sürmekte bulunmuşlardır. İsveç basını, faydasız geçirilen za. manlarla insanca uğrandan kayı. ların Ruslardan ziyade Almanlar için çok vahim olduğuna işaret etmek. tedir.

Öte yandan Taymisin askeri mu. habiri, Ruslara Almanların Don sa. vahlarında hiç şüphesiz bütün iht. yatlarını öne sürmediklerini ve elle. rinde daha bir çok önemli insan kay. nakları bulunduğunu yazmaktadır. Almanların Don savaşlarına 45 tü. menlik bir kuvvete iştirak etmiş ol. maları muhtemel görünmektedir.

Son 5 sene zarfında

20 milyon Çinli
silâh altına alındı

10 milyon Çinli
görüyor

Çunking, 4 (A.A.) — Çin bahriye nazırı general Hoyngün, son 5 sene zarfında 20 milyon Çinli sil. lâh altına alındığını bugün söyle. miştir. Bu rakama halen 9 milyonu harp bölgelerine gönderilmiş bulu. nah 11 milyon Çin eri dahildir. 10 milyon Çinli şimdî talim görmekte. dir.

Rus - Amerikan ticaret
muhabesesi azaltıldı

Londra, 4 (A.A.) — Rus - Ameri. kan ticaret muhabesesinde azaltıl. na dair dün gece Vaşington'da Rus. velt tarafından bir beyanname neş. redilmiştir.

Fakir ailelerin çocuklarına dağıtılacak şeker meselesi

Tahsisat geldi, talimatname bekleniyor

Şihhat vekâletince çok çocuklu fa. kir ailelere şeker tevzi edileceği bil. dirilmiştir. Bunun için İstanbul ta. his edilen 45 bin lira Şihhat Müdü. rüğüne gelmiştir. Tevzin yapılabil. mesi için talimatnamenin gelmesi beklenmektedir. Maamafih tevzi işi. nin hayrî cemiyetleri vasıtasile ya. pılması kuvvetle muhtemeldir. Be. şiktas, Üsküdar ve Edirnekapı m. ra. takalarındaki çocuk adedi Şihhat Müdürlüğünce malumdur. Talimat. name geldikten sonra diğer m. ra. kalardaki fakir çocuklar da tesbit edilecektir.

Erzincan cephesinde

Londra, 4 (A.A.) — Moskova gazetesi tebliğinde, Kleçkaya, Simbirskaya ve Salsk çevrelerinde çarpışmaların devam ettiği bildirilmektedir. Tebliğde şimali Kafkasyadan haber yoktur.

Röyterin Moskova muhabirinin verdiği tefsilde ise, Almanların şimali Kafkasyada ileri kısımları şiddetle tahrik ettikleri ve Rus cephesinde kiye ayrılmak tehlikesi gösterildiği bildirilmektedir. Almanların Rostov, an sonra cenuba doğru 160 kilo netirlik bir saha dahilinde ilerlemiş şimali kuvvetli bir ihtimal dahilindedir.

Almanların Salsk hattını geçerek, Kuban yukarısına kadar ilerlemiş oldukları gece geç vakte kadar Mıs. Kovada teyit edilmemiştir. Viki rad. yosu bu kesimde Almanların gıdıştı. Bu bir mukabele beklediklerini ve birkaç güne kadar çok şiddetli çarpışmalar olacağını, Almanların sağlam ve dayanıklı Rus müdafah hatları ile karşılaştıklarını söylemiştir.

Batıdaki bir kazak cüzatını, iki Alman alayına ağır zayıt vermiştir.

Daha şimalde Voronej ve Stalin grad kesimlerinde mareşal Timoçenko, Alman hücumlarını durdurmakta devam ediyor. Bu kesimlerde Almanlar bütün gayretleriyle rağmen kayda değer bir ilerleyiş yapamamışlardır.

Don nehri denup kıyısında kuvvetli mevzilere girmiş bulunan kızıl ordular, bu devre cümle olan nehir muhaberebelerinde çok şiddetli bir mukabele göstermektedir. Bu kesimde çok çetin hava savaşları da yapılmaktadır.

Rus filosunun hava koluna mensup pilotlar 15 bin tonluk bir nakliye gemisi batırılmıştır.

Karadeniz filosuna mensup Rus pike tayyareleri bir Alman hava alnında 15 tayyare tahrip etmişler ve 20 kadar tayyareyi da hasara uğratmışlardır.

Diger Sovyet pike tayyareleri de bir Alman deniz üstüne taarruz ederek geniş mikyasta zarar vermişlerdir.

Moskova, 4 (A.A.) — Almanlar Don muharebesine yeni kuvvetler sokmuşlardır. Similiyanın bölgesinde Almanların Don nehrini geçmek için gece gündüz yaptıkları teşebbüsler akim kalmıştır. Fakat cepheden alınan bir teigrafa göre Almanlar nehrin doğru bir karnaca sürüşü gibi yavaş yavaş ilerlemekte devam ediyorlar. Almanlar şimdi birçok noktada küçük müfrezelerle Donu geçmeğe çalışıyorlar.

ALMANLARIN HEDEFİ

Stokholm, 4 (A.A.) — Motörli Alman kuvvetleri Kropotkin dolaylarında Kuban nehrine yaklaşmıştır. Alman ileri hareketi aynı çabuklukta devam ederken Almanların bu haf. ta içinde hedeflerine varacaklarını kabul etmek icap eder.

Azak denizi sahlinde Alman ileri hareketi daha ağırdır. Burada Jelsk ilmanı henüz Ruslar elindedir. Daha şimalde Kletsayadan Similiyan ka kadar 200 kilometre genişliğinde bir cephe Don çevresinde Rus mukavemeti çok şiddetlidir. Almanlar buraya yeni kuvvetler göndermişlerdir.

Almanların stratejik hedefleri evvelâ Krasnodar ve Malkop petrol sahası, sonra Stalingrad ve ihtimal Astrakan ve Bakü'dür.

Bir Alman tümgenerali öldü

Londra, 4 (A.A.) — Alman tümgenerallerinden Halt ölmüştür. Genel geçen umumî harpen sonra Alman ordusunu ıslah içinde büyük rol oynamıştır.

BERLİNDEN GELEN HABERLERE GÖRE

Berlin 4 (A.A.) — Resmen teyit edildiğine göre, Alman kuvvetleri 2 ağustosta Tirkorskanın 40 kilometre cənubunda Kuban nehrini kıyılarına varmışlar ve 2 köprübaşı kurmuşlardır. Bunlardan biri Kropotkin, diğeri Tifliskaya bölgelerindedir.

RUSLARIN UMUMİ TAARRUZA KALDIKLARI DOĞR DEĞİL?

Berlin, 4 (A.A.) — D.N.B. nin askeri kaynaktan öğrendiğine göre, Don büyük dirseğindeki Alman ve müttetik kuvvetleri günü gününe Sovyet kralarıle tanklarını ezmektedir. Kalaç şimal batı çevresinde Sovyetler 23 temmuzdanberi 367 tank kaybetmişler ve en küçük bir muvaffakiyet elde edememişler. Kanlı kayıplara uğramışlardır. Don dirseğinin bütün şimal kısmı ileri Voronej ilerisine kadar Don nehrinin tek mil batı kıyısı halen Almanların elinde bulunmaktadır.

Bolşevikler Timoçenko kuvvetlerinin bütün Don nehri boyunca Similiyan Kuvada cənubunda şimalde Voroneje kadar taarruza geçtiği hakkında haberler yayılmışlardır. Hakikî durum karşısında Bolşeviklerin arularını birer hakikat olarak telâkiye kalkışmaları ağırcık görülmektedir.

Erzincan başlı

Dört kaza haritasının yapılması

122.75 liraya ihale edildi

Erzincan, 4 (A.A.) — Vilâyetimiz Kemah, Kemaliye, İnk ve Tercin kazalarının harita yapılması işi bu gün valî ve belediye reisi Dr. Sükrü Tukein reisiğinde toplanan Erzincan belediyeleri haritaları birliği idare heyeti tarafından 12.275 lira beşle harita mühendisi Emin Kurala ihale edilerek vilâyetin bu mühim bayındır işi de tamamen halledilmiştir.

Düsseldorfta yangınlar hâlâ devam ediyor

Londra, 4 (A.A.) — Cuma gecesi Düsseldorfta yapılan hava akınında iki edden tahribatın fotoğraflarını çekmeğe giden müttetik pilotları, taarruzdan on iki saat geçtiği halde yangınların devam etmekte olduğunu söylemişlerdir. Yapılan tahribat bilhassa şimal muntakalar üzerinde olmuştur.

Ağır surette tahrip edilen binalar arasında Düsseldorf banliyölerinde bir cephane, masnau, boru, makine, kimya, mensucat ve kâğıt fabrikaları bulunmaktadır.

Diger taraftan Alman şehirleri üzerine yapılan hava akınları Berlin halkının maneviyatını sarsmıştır. Berlin zabıtası halka odalarında kum torbaları bulundurmaları hakkında ihtarlar da bulunmuştur.

Stokholm'a giden seyyahların söylediklerine göre, Berlin ileri ya kında kendilerinin de aynı şekilde hava hücumlarına maruz kalacaklarını söylemişlerdir.

Holanda Kraliçesi

Amerika ayan meclisi önünde hitabe irat edecek

Vaşington, 4 (A.A.) — Holanda kraliçesi Vilhelmine birleşik Amerika ayan meclisi ile parlamentosunun önümüzdeki perşembe günü yapacağı müsterek toplantıda bir hitabe irat edecektir. Bu haber ayan meclisi haricîye enclümeni reisi tarafından bildirilmiştir.

İstanbulda mahsul mubayaasına başlandı

Toprak mahsulleri ofisinin müstahsilden yeni mahsulün yüzde 25 ini hükümet namına satın alacağı köylünün geriye kalan mahsulünü istediği gibi kullanacağı veya satacağı yazılmıştır.

İstanbul vilâyeti dahilindeki kazalarda ofisin hububat satın alması bu sabahdan itibaren başlamıştır. Üsküdar ve Kadıköyündeki mubayaalar, ofisin buralardaki şubelerinden yapılmaktadır. Sarıyer, Silivri, Çatalca, Yalova, Eyüp kazalarında ise hususî komisyonlar teşkil edilmiştir.

Mubayaaları, bu komisyonlar yapacaktır.

Sarıyer halkevinin balosu

Sarıyer halkevinde: Evimiz sosyal yardım gubesi tarafından 29 ağustosa 1912 cumartesi akşamı Tarabyada Tokatlıyan salonlarında bir balo tertip edilmiştir. Bölge sosyal yardım çalışmalarında faydalı neticeler istihdaf eden bu toplantının davetiyeleri evimiz idare memurundan tedarik edilir. Gece Taksim me otobüs vardır.

Yeni İran kabinesi yakında kuruluyor

Londra, 4 (A.A.) — Yeni İran Başvekil Kıvamüssaltana, yakında kabine azalarını tesbit edecektir.

Röyterin Tahrân muhabiri, muhede mucibine bazı yerlerin müttetikler tarafından takviyesi hususunda yeni İran kabinesinin müttetiklerle tesiri mesal edeceğine esaslı bir surette itimat ediliğini bildirmektedir.

Mukaddes Uçurum

-100- Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

— Uyumadı ya. Gittimiz günden beri midemden rahatsızdı.
— Hep o burada başlayan mide rahatsızlığı mı?
— Evet. Sinirleri midesine vurmuş kızcağızın..
— Geçer hanımım! Merak etmeyin, adanın havası sinir hastalıklarına birebirdir.
— Ben de öyle biliyorum. İnşallah tekrarlamaz da benim de sinirlerim bozulmaz.
— Bundan sizo ne a hanımım? Siz de son günlerde çok tuhaf oldunuz. Birinin başı ağrırsa, sizin de ağrıyor. Kızımızın sinirleri bozulduysa, sizin de sinirleriniz bozulacak değil ya..
— Kazım ayağı öyle değil, Pervin! O benim kızmıdır. Onun bir yeri ağrırsa, benim de aynı yerim ağrır. Ben Şahikayı çok severim. Onun en ufak rahatsızlığına bile tahammül edemem.
— Geçmiştir artık inşallah..
— Saraylı hanım kahveyi hüpürdetmiş, rek içiyordu..
— Akşam üstü bizim beye kendi elimle bir kahve vadedtim. Uyanınca bana haber ver.. ve işkızılık yap.

Bir, iki notka

Tramvay ücretlerine zam karşısında işçiler ve yol parası

BELEDİYENİN varidat kaynakları azlığı haber verildi. yor. Bunların başında nakit vasıtalarına zam gelmektedir. Söylüşüne göre birinci mevki tramvay ücretlerine ilk, ikinci mevki ücretlerine de bir kuruş zam düşünülmektedir. Bundan başka yol vergisinin de kazanç nisbetine göre alınması inceleniyor.

İstanbul gibi geniş bir şehrin temizliği, aydınlatılması ve umumî hizmet müesseselerini yaygınlaştırma, güncün güne adetleri artacak olan hastanelerin, dispensarlerin masraflarının karşılanması için fazla gelir ihtiyacı vardır.

Bu itibarla belediyenin son vaziyet dolayısıyla masrafları artan hizmet ve sühhat müesseselerini yaygınlaştırmak için gelirini arttırma çabalarını düşünmesi haklıdır. Nasıl ki yaşıyor mak vazifesi ise.. Fazla varidat temini için yol vergisinin kazanca göre tesbiti esasını ittihaz yok. Gün. de 50.60 kuruş kazanan amele, ayda 200.300 lira aları memur ve sende onbinlerce lira kazanan tüccar da alırları veriyor. Çalısan kadın vergi vermiyor, fakat çalışmayan erkekten vergi alınıyor.

Birkaç sene evvel bir pazarda doluşan bir küfeç, kendisini yakalamak istiyen zabıta memurlarının elinden sırtında kufesini yere atmak suretiyle kaçıp kurtuldu. Etraftan soruşturdum. Günde pek az para kazanan bu küfeç yol vergisini veremediği için acıyıyordu. Nihayet pazarda gürültüye yakalanarak istenmiş. Bu küfeçden alınacak yol parası kazancına göre olsaydı böyle kufesini sırtından atıp kaçmaya çalışmazdı. Kazanca göre yol vergisi adalet kaidesine de uygun olacaktır. Buna kimsenin itirazı olamaz.

Yalnız nakit vasıtaları ücretlerine zam hakkında şu noktayı tebarüz ettirmek isterim. Bilhassa tramvay ücretleri yakın ve uzak masafe farkını ortadan kaldırarak suret ile ikinci mevkiye birdenbire iki kuruş arttı. Birinci mevki ise üç kuruş.. Tramvayların azlığı karşısında bugün hemen bütün işçiler ve az kazancı olanlar birinci mevkiye binmek mecburiyetinde kalmaktadırlar. Yani eskiden 1.50 7.8 kuruşla gidiş dönüş işi bugün 16 kuruş vermektedir. Günlük farklar ayda birkaç lira yekün tutar. Bu bakımlan işçileri düşünmek lazımdır. Bir sınıf halk, işçile nazarın fazla para almasına rağmen tramvaya tanzilâtla giderken.. Belki çalıştıkları yerde hiç zam görmüyor.. İşçileri binmek mecburiyetinde oldukları taşıma vasıtasına fazla ücret ödemek zorunda bırakılmıyalmı? İşçilere tanzilât kart verilmesi veya sabahları hususi arabalar işletilmesi pekâlâ düşünülebilir?

Yekta Ragıp Onen

Yeni İran kabinesi yakında kuruluyor

Londra, 4 (A.A.) — Yeni İran Başvekil Kıvamüssaltana, yakında kabine azalarını tesbit edecektir.

Röyterin Tahrân muhabiri, muhede mucibine bazı yerlerin müttetikler tarafından takviyesi hususunda yeni İran kabinesinin müttetiklerle tesiri mesal edeceğine esaslı bir surette itimat ediliğini bildirmektedir.

Mahkeme Salonlarında

Güzelliği dillere destan Perihan nasıl öldürüldü?

"Çıldırtıya sevdiğim kızdan gördüğüm bu hareket beni çok sarsmıştı. Kendimi kaybettim. Sonrasını bilmiyorum. Fakat Perihanı öldürmüş ve annesini yaralamışım.."

Mahkeme Salonlarında

Güzelliği dillere destan Perihan nasıl öldürüldü?

Gegenlerde bu sütünada, size, bir müddet evvel Kumkapıda cereyan eden bir aşk faciasının hikâyesini nakletmiş, meraklı ve hâzin muhakeme safahatını yazmıştım.

Perihan adında çok güzel bir genç kızın bıkakla delik delik olmak suretiyle öldüğü bu hâdisen bütün Kumkapı semti halkını aylarca ağılatmış. acı göz yaşları döktürmüştü.

Bu hâdisenin muhakemesine dün de ikinci ağır cezada devam olundu. Bildiğiniz gibi, katil Sadık Ağ, Perihan kendisine varmayacağı anlaşıncaya genç kıızı öldürmüş, annesi Fatmayı da ağır surette yaralamıştı.

İlk mahkeme celsesinde henüz 24 yaşında olan katil:

— Ben hastayım, hiçbir şey bilmiyorum, beni muayeneye gönderin! diye söylenmiş ve Tribiadî mühahehanesine kaldırılmış.

İlk mahkemesine getirildiği zaman, koridorda fofur fofur sigara içen Sadık, bugün biraz düşünceli, mağnum bir hal almıştı. Etrafında kileri dalgın dalgın bakıyor, arada bir tandik bir simaya rastlayınca, acı acı gülümseyordu.

Nihayet mahkemeye alındı ve evvelâ Tribiadinden gelen mübaşirde raporu okundu. Raporda Sadık Ağın ceza ehliyetini azaltacak herhangi bir şuur bozukluğu olmadığı, ancak çabuk hiddetlenmek gibi, bazı hareketlerinin mahkemeye lüzum görüldüğü takdirde cezayı hafifletecek bir sebep olarak gözönüne alınmasının muvafık olacağı yazılıyordu.

Rapordan sonra reis, Sadık'a ne diyeceğini sordu. Sadık:

— Rapora karşı ne diyeceğim olabiliyor, dedi ve ilk celsede bir türlü anlatmadığı cinayetin şöyle tasvir etti:

— Perihanla, hâdiseden iki sene kadar evvel tanışmıştık. Kendi için çok seviyor ve bir dedigini iki etmemeye çalışıyordum.

Fakat Perihan bu sıralarda Ramazan ve İhsan adında iki genç mü nasebette bulunmağa başladı. Kıskandım ve bunlarla bir daha görüşmemesini söyledim. İtiraz edince de birkaç kendisini yaraladım.

— Bu iş için mahkûm oldunuz mu?

— Evet. 10 ay 26 gün hapis yatmışım.

— Pekâlâ devam ediniz.

Hapishaneden çıktuktan sonra, Perihanı buldum. Yalvardım, yakardım. Ve tekrar nişanlandım. Artık evlenecektik. Bütün kazancımı götürüp annesi Fatmaya teslim ediyordum.

— Nikâhı biran evvel yapalım, artık fazla bekliyeceğim! diye kendilerini sıkıştırıyordum. Fakat onlar bir türlü buna yanaşmıyorlardı. Hep birer bahane ile atlatıyorlardı.

Nihayet vazife ile Sarıkamışa gittim. Bir müddet sonra kızın buraya gelince, Perihanı gene o İhsan ve Ramazan ile görüştiğimi öğrendim. Tekrar Sarıkamışa gideceğim günün akşamı veda için evlerine uğradım:

— Ben artık gidiyorum, dedim. Annesi Fatma:

— Cehenneme kadar git. Daha anlamiyor musun, ben kızmı sana ver-

Mahkeme Salonlarında

Güzelliği dillere destan Perihan nasıl öldürüldü?

"Çıldırtıya sevdiğim kızdan gördüğüm bu hareket beni çok sarsmıştı. Kendimi kaybettim. Sonrasını bilmiyorum. Fakat Perihanı öldürmüş ve annesini yaralamışım.."

Gegenlerde bu sütünada, size, bir müddet evvel Kumkapıda cereyan eden bir aşk faciasının hikâyesini nakletmiş, meraklı ve hâzin muhakeme safahatını yazmıştım.

Perihan adında çok güzel bir genç kızın bıkakla delik delik olmak suretiyle öldüğü bu hâdisen bütün Kumkapı semti halkını aylarca ağılatmış. acı göz yaşları döktürmüştü.

Bu hâdisenin muhakemesine dün de ikinci ağır cezada devam olundu. Bildiğiniz gibi, katil Sadık Ağ, Perihan kendisine varmayacağı anlaşıncaya genç kıızı öldürmüş, annesi Fatmayı da ağır surette yaralamıştı.

İlk mahkeme celsesinde henüz 24 yaşında olan katil:

— Ben hastayım, hiçbir şey bilmiyorum, beni muayeneye gönderin! diye söylenmiş ve Tribiadî mühahehanesine kaldırılmış.

Norveçte

Motörli deniz vasıtaları müsadere edilecek

Stokholm, 4 (A.A.) — Norveç Kising idaresi makamları motörli deniz vasıtaları sahiplerinin yarından evvel bu vasıtaları kaydettirmelerini emrinin vermiştir. Bunların Almanlar tarafından müsadere edilmesi ihtimal vardır.

İzlandaya hava hücumu başlıyor mu?

Londra, 4 (A.A.) — İzlandadaki birleşik Amerika askeri makamları bir tayyarenin askeri tesislerden birine bombalar attığını ve mitralyöz ateşine tuttuğunu bildirmişlerdir. Hasar çok hafiftir. İnsanca zayıt yoktur.

İskenderiye üzerinde düşen tayyareler

Londra, 4 (A.A.) — Pazar günü İskenderiye üzerinde uçan Alman bombardıman tayyarelerinden biri düşürülmüştür. Ayrıca cuma günü de bir bombardıman tayyaresinin düşürüldüğü anlaşılmıştır.

Yoklamaya davet

Eminönü Yerli As. Ş. den:

1 — 339 doğumlu ve bu doğumlu larla muameleye tabi eratın yoklamaları 28 ağustosa 942 de sona ereceğinden gerek 339 doğumlu veya herhangi bir sebeple bu doğumlu larla terk edilmiş diğer doğumlu eratın hem şubeye müracaat ederek yoklamalarını yaptırınız.

2 — Gelmeyenler hakkında kanunî takibat yapılacağı ilân olunur.

Yoklamaya davet

Eminönü Yerli As. Ş. den:

1 — 339 doğumlu ve bu doğumlu larla muameleye tabi eratın yoklamaları 28 ağustosa 942 de sona ereceğinden gerek 339 doğumlu veya herhangi bir sebeple bu doğumlu larla terk edilmiş diğer doğumlu eratın hem şubeye müracaat ederek yoklamalarını yaptırınız.

2 — Gelmeyenler hakkında kanunî takibat yapılacağı ilân olunur.

EN SON DAKİKA

Küçük İlanlar Kuponu

(Bu kuponu emniyetle gönderilecek karama ve iş verme ilânları En Son Dakikada parasız negretilecektir. İlânların gazetede görüldüğü şekilde olmasına dikkat edilmelidir. Evlenmek teklifi gönderen okuyucuların mahfuz kalmak üzere sarılı adresle, otol bildirmeleri lazımdır.)

Evlenme teklifi:

* Yaş 30 uzun boylu dul, iyit ve namuslu bir asker ailesine mensup yeğli gözü, döğenmiş beş odalı bir evi bulunanave topçu üstğmen kardeşiyle birlikte oturan çocuğu bulunmayan bir bayan; asker ve sivil namuslu bir erkekle evlenmek istemektedir. İstiyenler (25 V.Y.) remzine müracaat.

İş arayanlar

* İngilizceyi iki üç ay zarfında öğretebilecek baya veya bayan bir öğretmen aramaktadır. Fazla bir ücret verilmeyecektir. (Os yan Spak İngiliz) remzine müracaat.

* Şirhat vekâletinin açığı fennî gözlüklük kursuna devam eden, ilse tahsilli, askerlikle iligili olmayan bir optisyen, hergün öğleden sonra bir gözlük dükkanesinde çalışmak istemektedir. (N.V.) remzine müracaat. 3

Aldırınız:

Aşağıda remizleri yazılı olan okuyucularımızın namlarına gelen mektupları idarehanemizden (pazarları hariç) hergün sabahın öğleye kadar ve saat 17 den sonra aldırırları

(A.E.) (A.G.) (A.M.) (A.T.A.) (Ahmet tek) (Bahar) (B.V.) (B.L.M.C.) (Ciddi olalım 55) (Deniz) (Evm ve e. şim) (E. Ural) (E.O.) (E.L.) (F.N.S.) (Gar) (Güler 3) (H.B. 888) (Hülya) (H. Önsal) (H.45) (H.450) (İNG) (İ.D.26) (İ.K. Leyla 44) (İ.N. 324) (Kaynak) (Küre D. 87) (M.T.R.) (M.E. 49) (Mavi Mektup) (N.N.) (N.C.K.) (Nelli) (Neriman) (N.45.M.T) (R.G.S.) (Samî) (Şahire) (S.R. 42) (S.T.) (Sevgi) (Ş.C.K.) (Ş.F.) (15 Tulay) (T.A.Ş.) (T.H.R.Z.) (Tekcan) (Tatlim kim) (25 V.Y.) (Yedek denizci)

Posta Kütüsü

(Kara tahlilim) remzile mektup yazan okuyucuya: — Bu şekli ilânları negretmediğimizden sizin ilânınızı da koyamadık.

Sultanahmet Üçüncü Sulh Hukuk Mahkemesinden:

942/13

Hatice Melek ve Saadet ve Saniiyinin sayılan ve müstereken mutasarrıf oldukları İstanbul Gedikpaşada eski Divanî ve Mimar Hayrettin mahallesinde Sinekli Medrese sokagında eski (5) ve yeni (8) kapı ve (205) ada ve (8) parsel numaralı mukaddeme hane elyevim bir kıta arsanın izale gıyuu zammında fıruutu takarrur ederek müzayedeye vaz olunmuştur. Kıymeti muhammenesi (1700) bin yedi yüz liradır: Birinci açık arttırması 25.8.942 tarihine müsadif saat (10 dan 12 ye) kadar icra olunacaktır:

Kıymeti muhammenesinin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde o gün ihale katilyesi yapılacaktır: Bulmadığı takdirde en son arttırmanın tahhüdü baki kalmak üzere on gün müddetle temdit edilerek ikinci açık arttırması 4.9.942 tarihine müsadif cumagünü saat (10 dan 12 ye) kadar icra kılınacak ve o gün en çok arttırana ihale edilecektir; ipotek sahibi alacaklılara diğer alacaklıların işbu gayrimenkul üzerindeki hakları nı hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbetlerle on beş gün zarfında bildirmeleri lazımdır: Aksi halde hakları tapu sicille rilesabit olmaksızın satış bedelinin paylaşmasından haric kalacaklardır. Müterakim vergiler hissedarlara ve tellâliye ve vakıflar kanunu muclince verilmesi lâzımgelen yirmi senelik taviz bedeli ve ihale pulu ve tapu masrafları müşteriyi aittir: Sattır peşin para ile ve tapu kaydımucibine ve icra ve iflas kanununa tevfiқан icra edilir: Arttırma şartnamesi işbu ilân tarihinden itibaren mahkeme divanhanesine talik kılınmıştır. Talip olanların kıymeti muhammenesinin yüzde yedi buçuğuniebetinde pey akcesini hamilen o gün ve saatte İstanbul Sultanahmet tapu binasının alt katında dâirel mahsusasında Sultanahmet üçüncü sulh Hukuk Mahkemesi Başkibetine 942/13 numara ile müracaatları ilân olunur. (16932)

ZAY İ — 3879 numaralı kamyon arkapla kamı zayıttım. Yenisini alacağımın eskisinin hükmi yoktur. Aslan Tuğla Kiremit fabrikası sahibi Sabri Özsan (16934)